

ERDÉLYI GAZDA

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET

Megjelenik minden pénteken egy iven és az egyleti tagoknak ingyen küldetük meg.

Nem tagok egész évre 4 frt, félévre 2 frttal fizethetnek elő, negyedéves előfizetés el nem fogadtatik.

HIVATALOS

KÖZLÖNYE.

Pénz- és értékküldemények az ERDÉLYI GAZDA KIADÓ-HIVATALÁHOZ (Dr. Hintz György, e. pénztárnokhoz), a lap szellemi részét illető közlemények az ERDÉLYI GAZDA SZERKESZTŐSÉGÉHEZ (Gamauf Vilmos, e. tiktárhoz) czímzendők.

A hirdetési díjszabályzatot lásd az utolsó lapon

Szerkesztő bizottság: elnök **Paget János**; **Berde Aron**, **Szabó Samu**, **Szentgyörgyi József**, **Vörös Sándor**, felelős szerkesztő: **Gamauf Vilmos**.

Tartalom: Kérvény a marhavész ügyében. — A juhkosz vagy rüheség okozóiról. **Szentkirályi Ákos**. — Szilvatermesztésünk érdekében. **Pálffy Dénes**. — Kaszálók trágyázása. **Sz. Á.** — A szalmafélek értékéről és értékesítéséről. **Gyergyói**. — Disznóserte. **Ébner Sándor**. — A tojásnak eltevése. **Ara tor**. — A vágómarhák belvizsgálata. — A kolozsvári mindenszentí vásár. — r—s. — A háromszéki marhavész. — **Egyleti mozgalmak:** Választmányi ülés 1877 nov. 5-én. — Szives tudomásul. — Mellékletünk. — **Vidéki gazdasági tudósítás:** Mocs. — Piaczi árak. — Hirdetések.

Az erdélyrészi marhavész ötletéből

az erdélyi gazdasági egylet a következő kérvényt intézte a nmlgu földmívelési miniszter urhoz:

Nmlgu miniszter ur! A jelenleg az erdélyi országrészben kitört keleti marhavész elodázhatlan köteletségévé teszi az erdélyi gazd. egylet mély tisztelettel alólírott igazgató választmányának, hogy e szomorú csapás alkalmából legjobb meggyőződése szerinti javaslatait és nézeteit kifejtse és azoknak kegyes meghallgatását és figyelembe vételét Nmlgod bölcs belátásától remélje.

Mindenekelőtt elvitázhatlan tény az, hogy a jelenleg pusztító marhavész a törösvári m. kir. vesztegintézetnél az 1874-iki XX. t. cz. ben előirt törvényes vesztegelést kiállott marhákkal hurczoltatott be és ma már Sepsí-Szent-Györgyöt meghaladva, Brassóban, Illyefalván, Magyaróson és Höltevényben szedi áldozatait, mely tény az idézett törvényezikk 11 §-ának hiányát világosan mutatja és elengedhetlenül követeli, vagy azt, mit még 1875 martius 1-éről keltezett és a mélyen tisztelt orsz. képviselőházhoz benyújtott — ezuttal is — alatt tiszteletteljesen mellékelte — kérvényünkben tüzetes indokolással kértünk, hogy t. i. a szomszédos keleti tartományokból a kérődző állatok behozatala teljesen tiltassék el; vagy, ha

ezen kétségkívül mélyreható intézkedés ezuttal és rövid idő alatt foganatosítható nem volna, legalább és sürgősen azon törvényhozási módosítást, hogy teljes határozár rendeltessék el nem csak akkor, mint az idézett § mondja, ha a vész az ország megyéjétől 8 mértföldnél kisebb távolságra uralg, hanem egyáltalában még akkor is, ha a szomszédban a vésznek csak legkisebb nyoma van. E teljes határozár csak akkor lenne feloldandó, ha hitelesen bizonyíttatik, hogy az illető szomszédos tartomány hat hónap óta vészmentes, minek constálására talán a consulatások volnának igénybe vehetők. —

A tiszteletteljesen alólírott igazgató választmány sajnosan tapasztalja, hogy daczára a vész rögtöni felfedezésének az ellene elrendelt intézkedések eléggé erélyeseknek nem látszanak, mert a vész napról-napra mindinkább terjed. Mély tisztelettel kérjük Nmlgodat, kegyeskedjék az illető közegeket a legnagyobb, a legkiméletlenebb erélyre utasítani; mert csakis alaposan képzett állatorvos és erélyes szigorú hatóság vehet a terjedő vésznek sikeresen gátat. —

Visszatérve a vész behurczolására, abbeli méltó csodálkozásunknak kell kifejezést adni, hogy miként jöhetett az be a veszteglést kiállott állatokkal, holott minden eddigi kutatás és tapasztalat szerint a keleti marhavész lappangási időszaka 9 napnál tovább nem tart? Miután a vész ennek daczára Törösváron át bejött (mellesleg megjegyezve ez már a harmadik eset, mert 1863 és 1867-ben is Törösváron vesztegelt marhaktól terjedt el a vész), tán nem lesz egészen indokolatlan, ha az ot-tani szakközeg képzettségében némileg kételkedni bátorodunk. Az erdélyi országrész általunk képviselt gazdaközönsége különben meg van győződve arról, hogy Nmlgod kegyes leendő ezen behurczolás okát illetőleg a legszigorubb vizsgálatot elrendelni és annak kiderített eredményét a felháborodott közvélemény megnyugtatóására teljartalmulag nyilvánosságra hozni! —

Miután az 1874-iki XX. t. cz. 37. §-a a vészbizottság szakértő tagjai között első sorba a tisztí főorvost helyezi, a

nmlgu vallás- és közoktatásügyi m. kir. ministerium pedig az 1875-ben az orvosnövendékek részére kibocsátott új szigorlati szabályrendeletben az állatjárványtan hallgatását kötelezővé nem tette; — mély tisztelettel kérjük Nmlgodat, méltóztatásuk ezen ellenmondás és anomalia megszüntetésére hatni, az állatjárványtant a szigorlati tárgyak közé felvételni; sőt a törvényhatósági szolgálatba lépő orvosokat még arra is kötelezettni, hogy az említett tárgyból külön vizsgát tegyenek. —

Miután a vész kitörésekor kitűnt, hogy a többször idézett törvényozikk és annak végrehajtását tárgyazó kimerítő szabályrendelet, még az illetékes közegeknek sem volt birtokában, felette óhajtható, sőt mellözhetlen, hogy ez mielőbb közforgalomba bocsátassék és minden arra hivatott közegnek díjtalanul, a közönségnek pedig lehető jutányos áron rendelkezésére álljon. —

Továbbá bátrak vagyunk az % alatt tiszteletteljesen melékeltek és már érintett kérvényt, melyet a m. t. képviselőház annak idején a nmlgu földmívelési ministeriumhoz tett át, Nmlgodnak méltányoló figyelmébe különösen ajánlani és tehetjük ezt annál is inkább, mert ezen sajtó útján is közzétett folyamódásunknak jogosultsága a bel- és külföld legtekintélyesebb szaktestületei és szaklapjai által is egyhangulag elismertettet. —

Végre miután a jelenleg dúló keleti marhavészről, bár megbízható, de csakis magán forrásból lehet tudomást szerezni, miután az ország hivatalos lapja ily esetekben alig megengedhető lakonizmussal csak annyit szokott mondani, hogy a marhavész itt vagy ott „uralg,“ vagy „megszűnt,“ — mély tisztelettel kérjük Nmlgodat, kegyeskedjék elrendelni, hogy a vész állományáról a „Budapesti Közlöny“ 8—8 naponként hiteles hivatalos kimutatást közöljön, mely az összes létszámot, a betegek, a valóban gyanusok, az eldöglötték és a lebunkóztak számát felsorolja, valamint az elfojtási eljárást röviden vázolja, hogy ily kimutatás által a gazdaközönség tájékozva, intve és esetleg megnyugtatta is legyen! —

Ezekben hivatásszerű kötelességünk szerint igénytelen javaslatainkat és nézeteinket röviden előadva, azoknak sürgős elintézését Nmlgod kegyességétől újból is kérjük és várjuk, egyletünket és magunkat pedig továbbra is magas kegyeibe ajánljuk. —

A juhkosz vagy rühesség okozóiról.

Házi állatainknak sok az ellensége és némelyik ezek közül olyan veszedelmes, hogy tönkre tenni képes a gazda legszebb reményeit; olyan hatalmas, hogy legyőzése minden erőnket, teljes óvatosságunkat, ügyességünket igénybe veszi.

A juhnyájak nemsokára akolba kerülnek és ekkor sok gazdánál ujult erővel veszi kezdetét az irtó harc a rühesség ellen. Ezért kívánok a sok ellenség közül ezuttal a rühesség okozóiról szólni, mert sokkal könnyebben utját állhatjuk a bajnak, távol tarthatunk bármely betegséget, ha ismerjük lényegét, tudjuk hogyan állott elő, miként terjed és pusztít. Ezen alapon

megítélhetjük azután magunk is, hogy melyek lehetnek a legcélzszerűbb óvintézkedések és orvosszerek; a sok kapott tanács közül, melyiket lehet elfogadni és melyik, mint rossz elvetendő.

A juhok közönségesen ismert rühességét a rühkört vagy koszt parányi élődi állatok idézik elő. Hivják ezt az élődi rüh atkának (*Dermatocoptes ovis*), tartozik a tetü atkák — szívó atkák — csoportjába. Ha egy megtermékenyített, számos petétől terhes nőstény atka valami utonmódon reá jut az egészséges juh bundájára, tüstént felkeresi azt a helyet, mely tenyészésének kedvez, hol lakhelyet és táplálékot kaphat.

Ez a hely a külbőr felháma — epidermise. — Szájszerveivel befurakozik az epidermis alá, itt keres táplálékot, a külbőr nedveit és vért szívja magába. Azon a helyen, hol a rüh atka az állatot mintegy megcsapolta egy fehéres, kerek kis emelkedés, hólyagcsa támad; ebből nyúlós nedv szivárog ki, mely beszáradva vékony sárgás vart képez.

A bevándorolt anya azután lerakja petéit számszerint 20—30 darabot és ezekből 3—6 nap alatt kikelnek a fiatal atkák, hímek és nőstények vegyesen. Alig hogy világra jött ez a vérszopó nemzedék, ugyanazt teszi, mit az anya tett. Ha ekkor vizsgáljuk a bőr felületét, már sok apró fehér emelkedést fogunk találni, szintugy a var képződés is előrehaladt. Az elragott vagy elpusztult gyökerű gyapjuszálak összekuszálódnak és a bundából csomósan kiemelkednek, de még nem hullanak el, miután a ragadó varrá száradó nedv által össze és a még szilárdan álló szálakhoz tapasztatnak.

Ugy 14—16 nap mulva az első nemzedék ivarérett; a hímek felkeresik a nőstényeket és közösülnek. A megtermékenyített nőstények azután petéket raknak, melyekből pár nap elteltével a harmadik nemzedék kel ki. A juhot most már több ezer rüh atka furdalja, vérét és egyéb szükséges nedveket pusztítva. Ez fájó viszketetést okoz és ha a szegény állat az első atkát meg sem érezte, most elkezd dörgölődni, oda surlódik mindenüvé, hogy a leirt kellemetlen érzéstől szabaduljon. A külbőr illető helyei erre lobosak lesznek, vérzeni kezdenek, a gyapju most már elhull és véres barna varral borított foltok maradnak hátra. A külbőr azon helyén melyeken az atkák pusztítanak kiszárad, felcserepedzik, pergamentszerű lesz és a folytonos izgatás miatt részletenként elfekélyesedik.

A rüh atkák mindinkább szaporodnak, az általuk megtámadott juh pedig leromlik, soványodik, miután életnedveitől fosztatik meg és külbőre fontos feladatának megfelelni képtelen — végre senyves tünetek között elpusztul. Látni ebből, mit tehet egyetlen terhes atka: hiteles számítások szerint 8 hónap alatt másfél millionyi nemzedéknek adhat létet egy szerelmes atka pár.

Az elmondottakból egyszersmind az is kitűnik, hogy a rühesség igen könnyen terjedhet szét a nyájban. A beteg oda surolja rühes farát, hátát a falhoz, ajtófélfá, jászol lábához és mindenütt ott hagy pár élő atkát, egy csomó gyapjut vagy darabka vart, mely szintén rakva lehet e veszedelmes élődiékkel.

Ezért mondjuk, hogy a rühesség ellen a legbiztosabb óveljárás a szigorú elkülönítés. Gondosan, gyökeresen kell megtisztogatni továbbá mindazon tárgyakat és helyeket, melyekkel a rühes állatok érintkeztek és a hol tartózkodnak.

A rüh atkák jelenlétéről könnyen meggyőződhet bárki, ha ugyanis a rühes helyről egy kis darab vart felhántunk és azt nedves felével felül üveg darabra téve a kályha vagy gertya láng fölé tartjuk rögtön elkezdnek nyöszörögni az atkák, mintha az egész var megelevenedett volna. A mozgást kicsiny nagyítás, de éles szemmél nagyító üveg nélkül is észrevehetni.

Tehát melegben élénken mozognak az atkák; ugyanily hatást gyakorol a zsufolt aklok meleg levegője. Ezért mondtam, hogy most midőn a hűvös őszi napok után akolba kerül a nyáj, megkezdődik a gazda irtó munkája, mert hát az istálló melegét alig, hogy megérzi a rüh atkák hada, kettőzött erővel csipi, szivja gazdáját és ez, ha künn a legelőn nem is tette, most elkezd dörgölődni, furakodik, felvérzi bőrét, de ezzel a mi élődinknek nem sokat árt és ez legyzői áldozatát, ha csak valami hatályos orvosszerrel közbe nem lépünk és ki nem irtjuk millióit a rühesség okozóinak.

A rühesség ellen oly orvosszereket használunk, melyek 1-ör gyorsan megölik az atkákat,

2-or nem nagyon izgatják a külbőrt, sőt erre

3-or jótékonyan hatnak. Kenőcsöket ritkán alkalmaznak, miután a gyapju elrondivtatik és a bunda tömörsége miatt még nyírott állatoknál is bajos az orvosszereket a bőrrel közvetlen érintkezésbe hozni. Legtöbbször fürdőket használunk, mely esetben a következőkre kell ügyelni: 1-ször, a rühes jószág testének minden része jól megmosassék a folyadékkal, a nélkül, hogy az a szemek, orr, szájürbe vagy nyílt sebekbe bejutna, miért a fejet a fürdőből kitarva, azt utólag mossuk meg. 2-or, A fürösztő folyadékot egy második kádba jól csurogtassuk le, hogy azt a mennyire lehet kiméljük. 3-or, Óvni kell a megfürösztött állatot a meghűléstől. Végre 4-er, a fürösztést a peték kikelésének megfelelő időszakokban — tehát a 6-ik napon addig kell ismételni, míg a rühesség elmúlt.

Két oly fürdőt ajánlok itt a szíves olvasónak, melyeknek jó hatásáról már személyesen meggyőződtem. Az egyik a következő szerekből áll: 2 kilo nyers csarbonsav, 1 kilo 25 gr. oltatlan mész, 4 kilo zöldszappan és 60 kilo viz. Egy ilyen mennyiségű fürdő elég lesz 100 darab nyírott és 80 darab nyíratlan juhnak. Megjegyzem miszerint, ha nyírás után akarunk fürösztetni, jó mintegy 14 napot várni, miután a nyírás alkalmával sok állat megebesítették pedig, mint már említettem, nem volna jó, ha az erős fürdő a nyílt, fris sebbe hatolna.

A második u. n. Walz-felé fürdő áll: 2 kilo oltatlan mészből, ehhez lassanként annyi vizet öntünk, hogy a mészből vastag pép legyen, ezután e közé 2 kilo és 50 gr. nyers hamuzsirt keverve az egésztest szarvasmarha hügygyal eresztjük fel, de ebből is csak annyit veszünk, hogy a mész és hamuzsirt pép tömeget alkosson, melyhez ismét 3 kilo szarvasszarv olaj,

1 kilo 50 gr. kátrányt keverünk és 100 kilo marhahügy és 250 kilo vízzel felhigitjuk. Ezzel a fürdővel azután 150 darab nyírott vagy 120 darab nyíratlan juhot lehet kigyógyítani.

Megjegyzem végre, miszerint nem elég csak fürösztetni a rühes állatokat, hanem valamivel jobban is kell őket tartani.

Adjunk nekik könnyen emészthető, erőt adó takarmányt; a jó sarjut, hereszenát, zabot a beteg jószág igen megkívánja, mert hisz láttuk, hogy a sok rüh atka az állat vérével és egyéb szükséges nedveivel táplálkozik; hogy ne fogynék, romlanék az tehát el. Azután a jobban tartott juhok nem oly hamar esnek senyvébe, huzamosabb ideig képesek a rajtok élődő atkáknak ellentállani, semmint a gyengék és rosszul tápláltak.

Szentkirályi Ákos.

Szilvatermesztésünk érdekében.

Motto: az idő — pénz!

Ez igazság nem igen mutatkozik sehol feltünőbben, mint a gyümölcsészetnél, a hol ha elültetjük a gyenge csemetét, alig hisszük annak gyümölcsseit élvezhetni, mert sok idő kell oda, hogy belőle termőfa legyen, az emberek nagyobb részét ezen kishitőség visszatartja a szaporitástól, pedig ez nem áll. A jól elhelyezett munka mindig megtermi gyümölcsét, ha nem nekünk, ugy utódainknak, de sokszor mi nekünk is. Mondjak egy példát.

Ezelőtt 14 évvel itten Udvarhelymegyében, Bencéd községben lévő kertemet alkalmasnak tartottam ugy talaja, mint fekvésénél fogva a gyümölcs-, különösen a szilvafenyésztésre, hozzáfogtam beültetéséhez, ültettem, száradott ki, újra ültettem és már ugyszólva eredményhez jutottam; mert jelenben van 12,000 szép élő besztercei szilvafám. Midőn ültetni kezdettem, sok ember volt, ki sajnálkozott rajtam, hogy elment az eszem, felturom a szép kaszálókat; én sajnáltam őket és dolgoztam, tudtam, hogy az idő és józan számításon alapuló munka nem maradhat jutalmazatlan; beteljesedett, jelenben azok sajnálkoznak önmagukon, kik engem kinevettek és példámat utánozni akarják.

De irjak a munka folyamáról és eredményéről. A fákat rendszerben négyszögelve 4 □ öltre ültettem egymástól, így holdjára 400 fa ment, a fiatal csemetékhez régi szilvasokból szedtem a hajtásokat, melyeket két évig rendszeren iskoláztam és csak ezután ültettem ki helyükre, a fiatal csemetéket első kiszedés-kor, ugy ágait, mint gyökereit, keményen megvágtam, hasonló módon bántam a második ültetés-kor. Ezt azért teszem, mert a mennyire vágom a sziv és más kemény gyökereket (a rost gyökereket kimélve), abban a mértékben erősödik és terepelyedik a korona, a koronát azért vágom, hogy ne magas, hanem alacsony legyen az; mert a magas koronájú fa mindig gyengébb és kevesebbet termő, mint a törpe koronájú, de idővel növe a fa törzse, mindig emelkedik felfelé a korona, pedig hivatása helyére való ültetés után többé vágni nem tanácsos egyebet a vízajtásokon kívül, mert egy csontmagvú sem türi a sok vágást, mert a sebhelyen rendszeren macskaméz képződik, ennek helyén nedv és viz szivárog a fába és taplós brantosodás áll elő. Az ültetést mindig ősz- és ha lanyha a tél, télfolytán kell

tenni, hasonlíthatlanul jobb, mint a tavaszi ültetés; ekkor a fa biztos állásban van és az őszi esőzés- és hóolvadások sokkal biztosabb beiszapolást adnak, mint bármily gondos öntözés a tavaszi ültetésnél.

Ami az eredményt illeti: vagy nyolc évig munka és fáradtság, azután könnyen nyert szép jövedelem; egy 8 éves jól ápolt fa lead 1—2 véka szilvát, 1 vékát bármikor is el lehet értékesíteni 40 krért, ez teszen 1 holdra 160 frt jövedelemet legkisebb számításban; midőn Isten áldást ad, ha csak minden harmadik évben lesz is termés, úgy is átlagban kijön a levegőből évenként 53 frt, mert a fák alja kaszálónak és aprómarha legelésére teljesen használható.

A szilvát sokféleképen lehet értékesíteni: pálinkának, megaszalva, szilvaiznek; ez mind világkereskedelmi cikk. Szilvaiz legbiztosabb, hamar kifőzhető és van mindig vevő elég, a szilvaiz ára a kínálat nagysága szerint nagyon változó, de alig van eset, hogy métermázsája 20 frtnál alább szálljon, felment 40 frtra is, de vegyük 28 frtra általában, így is ki lehet vele valahogy jöni; épen úgy az aszuszilvával, csak aszalóinkat át kell változtatnunk, a füsttel való aszalás helyett, a meleggel való szárítási rendszert kell bevenni.

Majd máskor tüzetesen leszek bátor irni a szilvaizfőzésről és aszalásról, most csak annyit vagyok bátor megjegyezni, hogy itt van az ideje az ültetéseket megkezdeni úgy a kertekben, mint a faiskolákban. Igyekezzünk, mert elvesztünk egy évet, pedig az idő — drága pénz.

(U. H.) Pálffy Dénes.

Kaszálók trágyázása.

Az őszi hónapok egyik legfőbb teendőjét a kaszálók trágyázása képezi. Egyedül a trágya képes a kaszálóknak új életerőt adni, ugyanígy, hogy egy trágyázott kaszálót trágyázatlan szomszédaitól már messziről meg lehet különböztetni, oly üde és gazdag azon a legkülönbözőbb jőféle füvek tenyészeté.

Az okszerű trágyakezelő gazdának rétjei számára is mindig jut a trágyából, vagy jobban mondva, külön trágyát készít ő a rétek számára és meghordatja ezeket 6—10 évenként, rendszeresen felváltva. Ezen célra köztudomás szerint legalkalmasabb a composzt, a jól készített composzt, minek a rétekre való hatása minden más trágyaszert messze tulszárnyal. Nagyon hasznos továbbá a hamu, minek gyűjtésénél a fősvényesség kellene mennünk, mert a ki hamuval trágyázhat, megfiatalítja rétjeit és egy egészen új növény-tenyészetet varázsol elé, melyben fő helyet foglal el a három levelű fű, az úgynevezett borju-virág.

A composzt-halom a gazdáknak valóságos trágya-takarékpénztára, mely a rétek trágyázásánál a legjobb minőségű széna tömegévé változik, oly biztosan, hogy egyetlen gazdaságban sem szabadna hiányoznia. „Mutasd meg composzt-halmodat és meghatározom gazdai értékedet.”

A nem nagyon lejtős vagy vízrohamoknak ki nem tett réteknek az istálló-trágya is nagyon jó szolgálatot teszen; ezt is minden esetre öszszel kell kihordani, a lehető legegyszerűsebben

ben elteríteni és a mit belőle télen át a rét talaja magába nem veszen, tavasszal össze kell gereblyélni és valamely szántóföldre vinni. Ha a fel nem oldódott, éretlen, szalmás részek ott hagyatnának, ez nemcsak a kaszálást fogná megnehezíteni, hanem a széna minőségét is tetemesen rontaná.

Most az ideje kihordani a trágyalevet is. Mit a trágyadomb nem fog fel, mire a composzt-halomnak nincs szüksége: a rétre vele. Igaz, hogy ennek alkalmazása tavasszal hatásosabb lenne, de ekkor a rétek többnyire lágyabbak, hogysem rajtok szekérral járni ne lenne káros; másfelől pedig a közmondás is azt tartja: „a mit ma megtehetsz, ne halaszd holnapra,” és ez itt annyival inkább tekintetbe veendő, mert a gazdasági munkák tavasszal különben is leginkább felhalmozódnak.

Sz. Á.

A szalmafélék értékéről és értékesítéséről.

A szalmafélék főképp a négyes gyomorral bíró gazdasági állatok téli takarmányozásánál érdemelnek jóval nagyobb figyelmet, mint a minőben még ez időszerint a gazda által részesítettek. Mert, hogy a jó takarmányszalma az erőtlen mocsár szénánál többet ér, azt a legelfogultabb gazda sem tagadhatja.

Takarmányozásra általában a tavasziak szalmája értékeesebb, mint az őszié, miért is ez utóbbiak inkább alomul szolgálnak. A tavaszi gabnafélék közül, némelyek az árpa, mások a zabszalmának adják az elsőbbséget, elsőbbséget adni azonban egyiknek a másik felett, a termési tényezők kedvezőbb vagy kedvezőtlenebb behatása, a betakarítás és eltartás czélszerűbb vagy czélszerűtlenebb volta miatt nem lehet.

A hüvelyesek közül a borsó, lencse és bükköny szalma, minden szalmanemek között első helyen áll és juhok takarmányozására különösen jó. A törökbuza szár, köles, tavaszbuza, repce és haricska (tatárka) szalma is, ha kellő időben lettek betakarítva és gondosan tartva, közép minőségű takarmányt nyújtanak.

Az elősorolt szalmafélék azon tulajdonságuknál fogva, miszerint kemények és nehezen emészthetők, megvagdvalva (szecskázva) és áztatva készíttetnek elő a könnyebb megemészthetés céljából, mely eljárás által becsértékük, illetőleg tápértékük úgy fog aránylani a széna tápértékéhez, mint 2: 1-hez, azaz 2 kilo tavaszi szalma felér 1 kilo széna értékével.

Megjegyzendő azonban az, hogy a szalma ezen tápértékét kicsépelgetése után legfennebb csak 3—4 hónapig tartja meg, azután igen megsoványodik.

A polyva már táplálóból a szalmánál, főleg a zab polyvát emelem ki, mely beáztatva majdnem a szénaértékkel vetékedik.

Mindazon által nehogy a gazda engedvén takarékosági hajlamának, állatait dupla szalma adaggal kezdje takarmányozni, mert ismét csak hibát követne el, mivel a szalmában a tápanyag oly nagy tömegben és sulyban van feloszolva, hogy abból az állati emésztő szervezet, a rendes idő alatt legfennebb csak is annyit képes elsajátítani, a mennyi az élet fenntartására elegendő. Az emésztő szervezet, ha folytonosan nagy mennyiségű és kevésbé tápdús eledel feldolgozására van utalva,

utóbb elveszítí képességét annyira, hogy még a szalma táp-értékét sem leendő képes kiszívni. Míg hogyha a takarmányozásra szánt szalma, tápdúsabb takarmánnyal bizonyos arányban elegyítetik, akkor annak felemésztése jobban és gyorsabban történik.

A szalmaadag mekkoraságát nem a gazda, hanem a kisebb tériméjű értékesebb takarmány határozza meg. Példának okáért, ha a szalmát jó széna etetés mellett kell értékesíteni, akkor leggazdaságosabb 2 rész szénát egy rész szalmával össze rázni, szeckává vágni és megáztatva etetni; míg a gyökérműek, pálinka, moslék és gabnadora etetése alkalmával nagyobb mennyiségű szalmával való vegyítés, a kérődzők egészségének fenntartására legkedvezőbb hatásának bizonyult.

Ama szokásos eljárását a gazdának: miszerint apró marháit télen által csupán csak szalmával tengeti; épen az elmondottak alapján nem helyeselhetni. Nem helyeselhető az állattenyésztési szempontból tekintve, mivel a fiatal marhákat folytonosan gyarapodó állapotban kell tartani, hogy növekedésük félbe ne szakadjon, mert ez esetben úgy elcsenevésznek, hogy azután részesüljenek azok bárminő jó gondozásban, még sem fogják elérni azt a testnagyságot, a mi kellő gondozás mellett elérhető volna.

Legyen a gazda állatainak szakácsca; vagdaljon, vegyítsen, áztasson, szóval úgy készítsen konyháján, hogy kamarájának minden élelmi czikke megfelelő arányban és változtatva fogyasztsassék.

Gyergyói.

Disznó serte.

A legjobb és legtöbb serte Oroszországból kerül és onét hozatik kereskedésbe. Sok oldalú használhatósága miatt a serte meglehetősen keresett tárgy és így kielégítő hasznot hajt termelőjének és gyűjtőjének.

A legtöbb serte az állat megületése után forrasztás vagy koppasztás útján nyeretik. Az ily módon nyert serte nem a legjobb, mert forró vízben lévén, nélkülözhetlen tulajdonságából, a ruganyosságból sokat veszít.

A sertések többnyire télen ületnek le, midőn a serte nincs teljesen kifejlődve, hanem éretlen állapotban van. Nem tökéletes anyagot szolgáltatnak azonfelül az egy és két éves állatok. Minél öregebb az állat, annál kitünőbb serte kerül hátáról, öreg kocza sertéje ismét jobb az ártány és kantól gyűjtettnél.

A sertések nyáron rendszeren június hónapban hányják el sertéjüket. Ki tehát tökéletes jó sertére akar szert tenni, az felhasználja ez időszakot és kifésüli vagy kihuzza. A sertésnek e műtét nem okoz fájdalmat, sőt szereti, ha ily módon megmentik terhétől, különben is folytonos dörgölés, vakaródzás által iparkodik téli szőrétől megszabadulni.

Hazánkban csekély gond fordítottatik a serte nyeresre, legfeljebb czigányok bibelődnek véle, kik egyuttal meszelőket kötnek belőle.

Télen leült sertések nagyobb részt nem koppasztatnak, hanem perzseltetnek és így a serte az eljárás természeténél fogva megsem gyűjthető. A legnagyobb baj azonban abban rejlik,

hogy a magyar ember nem tartja érdemesnek ily csekély értékű tárggyal vesződni.

Elismert igazság, ki a krajczárt meg nem becsüli, annak sohasem lesz forintja.

A legcsekélyebb tárgy értékesítése is pótolhatja kiadásainkat.

Nagy elterjedésű sertésenyésztésünk szép összeg serte jóvedelmet hozhatna vagy legalább megakadályozná azt, hogy e tárgy megszerzéséért pénzünk külföldre nem vándorolna.

Ébner Sándor.

A tojásnak eltevésére

már számtalan módot ismerünk, de egy sem oly egyszerű és tiszta, mint a salicylsavval való conserválás.

A salicylsavból egy kis késhegynit körülbelül egy liter vízben felolvasztunk és ebbe az egészséges, külsőleg letisztított tojásokat bemártjuk egyenként, de úgy, hogy azok mindenütt megnedvedsenek; ekkor tiszta deszka állványon a levegőn megszáradni hagyjuk és csak arra figyelünk, hogy a levegő friss, száraz legyen és a tojásokat nedvesség ne érje.

Ilyen módon tettem el 100 db tojást télire és mult február hóban fogyott el a nélkül, hogy csak egyetlenbenegy rész is találkozott volna. —

Arator.

A vágómarhák belvizsgálata

itt Kolozsvárt, mint halljuk, úgy oldatott meg, hogy egy tanácsí rendelettel meghagyatott a mészárosoknak, hogy levágásra szánt szarvasmarhákat, az arra szolgáló hivatali helyiségben naponként délelőtti 9—12 óráig vizsgáltassák meg; a vizsgálatkor megbélyegzett marhákat pedig csak délutáni 2 óraker kezdhetik levágni, mely időben a városi két orvos és két állatorvos, a külön-külön számukra kijelölt és a város különböző utcáiban szétszórta levő 4—5 vágóhídon tartoznak a leült marhák feldarabolásánál jelen lenni, működésökről naplót vezetni s a kapitányi hivatalnak 8 napról 8 napra jelentést beadni! Közvágóhid, jöjjön el a te országod!

A kolozsvári mindszei vásár.

ez évnek leglátogatottabb vására volt. Különösen sok szarvasmarha lett behajtvá, valjon a takarmány vagy pénz szükséglet, vagy talán mind a kettő okozta ezt, biztosan tudni nem lehet. Igen sok és szép ökör tulok vásároltatott Magyarország részére, kívánatos volna, hogy marhavásáraink évről-évre látogatottabbak legyenek, mert ez a marhatenyésztés előhaladását, melyre Erdély hivatalva van, nagyban előmozdítaná. Eladatott szarvasmarha 2270 darab, a legjobb ökörnek párja 340—400 ft, közepesnek 250—300 ft, gyenge 200—240 fton kelt. Két éves ökörnek párja 80—110 fton vásároltatott. Tehénnek párja 110—180, két éves üszőnek párja 80—100., egy éves üszőnek párja 60—90 frton kelt. Ló mindössze 60 darab lett eladva, hámos kocsiba való szép ló alig egy két pár volt látható. —

—r—s.

A háromszéki marhavész.

October 31-én Sepsi-Sz.-Györgyön két helyt, a város ellenkező oldalain fordult elő betegülés, az egyik november 2-án már javult és úgy látszik nem is volt vész, a másik rosszabbul lett és 3-án a vészben el is döglött. Illyefalváról egy bivaly jelentetett, de lebunkóztatván kitűnt, hogy hughólyag-repedésben szenvedett. Illyefalva azon utvonalon fekszik, melyről a vész csoport hajtott. Sepsi-Szent-György és közel vidékének őrzésére egy zászlóalj katonaság áll rendelkezésre. Sepsi-Sz.-Györgyön nov. 3-iki jelentés szerint újabb betegülés nem fordult elő és így remélik, hogy komolyabbá nem fejlődik a vész. A városból kifelé, úgy helybeliek, mint idegenek csak vészjeggyel mehetnek ki, a zárlat a legnagyobb szigorral van keresztül vive. Az állategészségügyi osztály főnöke, Liptay István osztálytanácsos, Sepsi-Szent-Györgyre megérkezett. November 4-én vett távirati tudósítás szerint a marhavész Illyefalván, Magyaróson, Brassóban és Höltevényben kitört!!!

* * *

November 4-én Sepsi Szt.-Györgyön ismét egy bivaly betegedett meg a város közepén levő Bogdán testvérek majorjában. Kisült, hogy említett urak 7 darab bivala három napig legelt a „Tibáld kosárban“ elhelyezett vész oláhországi marhákkal és a lezárás előtti napon köttetett istállóra. Az érintkezés után 18-ik napon fordult elő a betegülés, a bivaly lebunkóztatott és a vész a hullán constatáltatott. A fenti közlésben említettett, hogy az utolsó beteg is lebunkóztatott és így Sepsi Szt.-Györgyön nincs betegülés; november 5-én azonban ugyanazon udvaron és istállóban ismét egy ökör betegedett meg.

Egyleti mozgalmak.

Választmányi ülés 1877 november 5-én.

271. Az octoberhó 1-én tartott ülés jegyzőkönyve felolvastatván, — a jelen ülés jegyzőkönyvének hitelesítésére Páll Sándor, Walter Lajos és Tompa Károly tagtársak kéretnek fel.

272. Egyleti pénztárnok Dr. Hutz György octoberhavi jelentése szerint 1739 frt 50 kr. bevétellel, 1325 frt 53 kr. kiadás áll szemben, — tudomásul szolgálván, az idei közgyűlés határozata értelmében az egylettől kölcsöntőkét bírók fel fognak szólíttatni, miszerint legkésőbb deczemberhó 1-ére jelentsék ki, hogy a tőkéket visszafizetik-e 1878 januárhó 1-ére, vagy pedig új adóslével alapján 8% kamat fizetése mellett továbbra is megtartani hajlandók.

273. Egyleti titkár jelenti, hogy alapító tag nagy-barcasai Barcsay Miklós elhalálozott, — sajnos tudomásul szolgálván, egyleti pénztárnok ural közlendő lesz.

274. Az 1878-iki közkiállítás m. o. központi bizottsága a terménykiállításra vonatkozó statisztikai kérdőíveket küldi és azokat kitöltetni kéri, — az egyes kiállítóknak kiküldetvén, visszaérkezéskor fel fognak terjesztetni.

275. Brassói kereskedelmi és iparkamara a brassói szokásjogokat küldi meg, — köszönettel tudomásul szolgál.

276. Szlavoniai földmívelő egylet november 4-iki közgyűlésére hiv meg, — tudomásul szolgál.

278. Ministerium 20641 sz. alatt a sikárfü — stipa vulgaris — czimü növényre hívja fel az egylet figyelmét, mely külföldön élénk tudakozódás tárgyát képezi és ennek előfordulásáról jelentést vár, — a magas leirat a lapban közöltetni és a netalán bejelentett lelhelyekről annak idején felterjesztés fog tétetni.

279. Hunyadmegye alispánja 7132 sz. alatt a kitöltött birtokállományi kérdőíveket küldi be, — feldolgozás végett a titkári hivatalhoz tétetnek át.

280. Szolnok-Doboka alispánja 10197 sz. alatt ugyanily íveket küld be, — hasonló elintézést talál.

281. Ifjabb Zeyk Károly a czukorrépa termelési kísérletről tesz jelentést, — felolvastatván, tüzetesebb méltánylás végett a földmívelési szakosztályhoz tétetik át.

282. Miután az egylet szük pénzvizonyai csakis a szoros szakkbeli költelezéseket engedik meg, — a magyar földrajzi társulathoz való kilépés elhatározatott.

283. A „Veterinarius“ czimü szakközlöny előfizetési felhívása beküldetvén, — annak előfizetésére 4 frt utalványoztatott.

284. Hunyadmegye alispánja 7194 sz. alatt mérgező hatású búzát és abból sült kenyeret küldvén be vizsgálat végett, ennek időközbeni megejtésére kolozs-monostori tanárok Dr. Szaniszló Albert és Tuba Lajos urak kérettek fel, kiknek szakértő részletes jelentésük szerint a mérgezés oka a nagy mennyiségű szédítő vadóc (*Lolium temulentum*), melynek magvait külön mellékelik; — igazgató választmány mindenképp előttd kedves köteleességet teljesít, midőn a nevezett tagtárs-tanár uraknak fáradságteljes önzetlen buzgalmukért őszinte köszönetet mond. A jelentés Hunyadmegye t. alispáni hivatalával és a lapban is teljtartalmulag közöltetni fog.

285. Ministerium 21617 sz. alatt tudomásvétel végett közli azon emlékiratot, mely a szarvasmarha kivitelünk eté görditett akadályok és aggodalmak elhárítását czélozva a külföldi kormányokkal közöltetett, — tudomásul szolgál.

286, 287, 288. Gr. Schweinitz Gyula a marhavész terjedése ötletéből több jelentést és egy részletesen indokolt terjedelmes kérvény-szöveget küld be, mely a képviselőházhoz lenne beadandó, — miután a folyton terjedő vész a leggyorsabb intézkedést teszi szükségessé, választmány a t. tagtárs ur szives buzgalmát köszönettel elismerve, ezuttal csakis egy rövid, a főbb hiányokra határozottan utaló kérvénnyel kíván járulni minister Trefort Ágoston ur ő nmlgához, melynek beadására elnök Tisza László kéretik fel. A kérvény 24 óra alatt expedíálandó, annak szövege pedig összes szak- és nevezetesebb politikai lapjainkkal közlendő lesz.

Hitelesítik:

Páll Sándor, s. k.

Walter Lajos, s. k.

Tompa Károly, s. k.

Br. Huszár Sándor,

egyleti alelnök.

Gamauf Vilmos,

egyleti titkár.

Szives tudomásul.*)

Mindazon t. gazdatársak, kik a párisi világtárlat ötletéből a kolozsvári vidéki bizottság által terményeik beküldésére felszólítottak, felmerült kérdés következtében ezennel tiszteletteljesen figyelmeztetnek, hogy a szemes töröküzához néhány jól fejlett cső is lesz csatolandó, hogy így a termény valódisága és minősége kétségbe vonhatlanul constatálható legyen.

Kolozsvártt, 1877 november 8-án.

Gamauf Vilmos
titkár.

Lapunk mai mellékletét

a jelzalogkölcsonökről szóló értesítvényt, ezuttal vidéki t. olvasóink számára mellékelve, ajánljuk szives figyelmükbe.

Vidéki gazdasági tudósítás.

Mocs, 1877 nov. 3.

Ez év termésével elszámoltunk, de sok kívánni valónk maradt. Az őszt kedvező, sok munkát lehetett végezni, vetések szépek, úgy a repczék is jó közepes állában vannak; ha száraz tél nem lesz jó termésre számíthatni; legelők még jók, az állatok egészségesek, az áruk szállott, de a gabonáé türethető, a szántás javába folytatódik, szőlő és gyümölcsfák jó hajtást tettek és elkészültek, jövőre jó reménység.
Nagy József.

*) Az erdélyrészi t. laptársak tisztelettel kéretnek e néhány sor szives átvételére.
Szerk.

Felelős szerkesztő: GAMAUF VILMOS.

Hirdetések.**(41.) Eladó berbécs. (3-3.)**

Gróf Bethlen Gergelynél 30 darab különböző kora eredeti erdélyi fajtából angol Lincolnnal nemesített berbécs méltányos áron eladó.

Értekezhetni a tulajdonossal Kolozsvártt házsongárd-utca 10-ik szám alatt.

Eladó gyümölcs és szőlő-csemete. (2-3.)

(41.)

A torda-aranyosi gazdasági egylet faiskolájából, úgy az ideai őszt, valamint a jövő tavaszon megrendelhetők, egyleti gazda T. Wolff Gábor úrnál, a következő gyümölcs és szőlőcsemeték:

1. Alma, 3 éves nemesítések 25 féle fajban dbja . . . . . — frt 40 kr.
2. Körte, 3 éves nemesítések 25 féle fajban dbja . . . . . — frt 40 kr.
3. Kajszin baraczk, 2 éves nemesítések 5 féle fajban dbja . . . . . — frt 40 kr.
4. Őszi baraczk, 2 éves nemesítések 20 féle fajban dbja . . . . . — frt 20 kr.
5. Pirus bacc ta, befőttnek való apró piros alma fa dbja . . . . . — frt 30 kr.
6. Rajnai riesling, 1 éves gyökeres 100 drb. . . . . 2 frt — kr.
7. Traminer, 1 éves gyökeres 100 rb. . . . . 2 frt — kr.
9. Som sölő, 1 éves gyökeres 100 drb. . . . . 2 frt — kr.
10. Amla és körte vadoncok 2 évesek 100 drb. . . . . 1 frt 50 kr.

Jegyzet: az 1, 2 és 3 szám alattiak egyleti tagoknak 30 krajával számíttanak.

Pályázati hirdetés.

A székely-kereszturi állami tanítóképezdénél a kertészi állomás 1878 april 24-én betöltendő lévén, arra az igazgatótanács ezennel pályázatot hirdet.

Ez állomás javadalmi: 400 forint évi fizetés havi részletekben, szabadlakás az intézet kerti lakában és 200 ööl területű veteményes.

A kertész kötelességei: 4 holdnyi gyümölcsös és veteményes mivélésének utasítás szerinti vezetése és a képezdei ifjuság oktatása a gyakorlati kertészetben. E végett a magyar nyelvben teljes otthonosság kívántatik.

Kellő bizonyítványokkal felszerelt folyamodványok 1878 január 1-ig alólirhoz küldendők be.

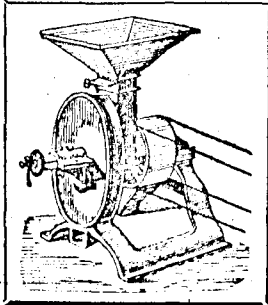
Székely-Keresztur, 1877 november 1.

Kozma Ferenc

(44.) (1-3.) m. kir. állami tanítóképezdei igazgató.

„Nonpareille“
daráló malom

(43)

FRIEDLÄNDER és FRANK

Wien, III. Hintere Zollamtsstrasse 9

ajánlja és raktárról pontosan szállítja

Amerikai „Nonpareille“ daráló malmát,

mely törökbuza (morzsolatlan csöveknek is), gabnaféléknek stb. darálására különösen alkalmas. — Nr. I., gőzerőre berendezve, munkavégzés 30 nagy véka óránként; Nr. III., két lovas járgányra berendezve, munkavégzés 8 nagy véka óránként; Nr. III 1/2., kézi erőre.

Francia répavágók, angol takarmánykészítő gépek, szecska-vágók, repczesonkolyzúzó stb.

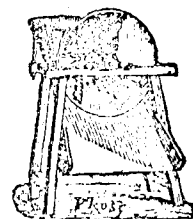
TRIEUR-ök, Harter ainé-től szelelővel ellátva, melyek a gabonát minden gazmagtól, tört szemtől, teljesen megtisztogatják és melyekből alólirt ügynök Erdélyben már számos példányt eladott.

Képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

Ügynök: **SUCHAN WENCZEL, Kolozsvár, kenyértcza 1-ső szám.**

Francia
rúpavágó.

1-6

A nagy-szebeni tüzoltó kiállításon nagy arany érmet nyert!!!

A szegedi országos kiállításon érdemremmel, a magyar országos tüzoltó szövetség Aradon tartott III. közgyűlésén nagy arany és ezüst éremmel lett kitüntetve.

WALSER FERENCZ

első magyar gép- és tüzoltó szergvár, harang- és érczöntöde.

Erdélyrészi és oláhországi fiókraktár: Kolozsvárt, bel-monostorutca.

Ajánlja legujabb szerkezetű szabadalmazott tüzfecskendőit, tüzoltó szereket és szerelvényeket tüzoltó egyletek és tüzoltók részére, elvállal kut, szivattyu, harang készitést és felszerelést jótállás,

legolcsóbb árak és részletfizetés mellett.

Főleg ajánlja a t. gazdaközönségnek saját gyártmányu és Transatlantik szivattyus kutjait, egyáltalában gyárának a vízvezetések teljes felszerelésére kiváló gonddal berendezett vízműszaki osztályát.

Ajánlja vízhatlan ponyvát és különböző szerkezetű fujtatóit lakatosok és kovácsok részére.

(37.) Mintajegyek, képes árjegyzékek kívánatra megküldetnek. (12-19.)

Minden eddigi vilákiállításon haladása, jó izlése és versenyképessége miatt elsőrendű díjakat nyert!!!

Piaci árak.

A heti vásár		Egy hectoliter (=70 kupa)						100 kilo		1 köbméter	1 kilo
helye	napja	tiszta buza	alegy buza	rozs	árpa	zab	törökbuza	széna	szalma	tüzifa	marhahús
á r a k r a j o z á r o k b a n											
Beszterce	febr. 6.	950	850	460	—	230	325	280	110	320	28
Brassó	nov. 2.	860	690	550	460	295	450	170	110	360	32
Csik-Szereda	oct. 31.	1000	816	625	500	325	550	280	100	175	22
Décs	oct. 30.	840	750	600	—	240	480	250	100	200	32
Déva	jun. 23.	1100	700	950	—	860	720	360	180	220	36
Erzsébetváros	nov. 3.	775	675	625	—	300	450	200	120	300	36
Fogarás	dec. 7.	775	710	575	450	200	600	140	36	—	24
K.-Fehérvár	nov. 3.	950	776	750	—	376	476	380	170	310	38
Gy.-Sz.-Miklós	nov. 3.	875	575	675	500	225	575	75	20	—	24
Kolozsvár	nov. 8.	813	585	585	—	260	505	250	140	320	38
M.-Vásárhely	nov. 1.	825	700	600	500	300	500	300	100	350	36
Naszód	oct. 25.	900	650	500	400	230	460	200	70	200	28
Nagy-Enyed	oct. 25.	850	700	576	—	250	300	220	70	235	36
N.-Szeben	nov. 6.	880	750	650	550	280	600	180	120	300	36
Segesvár	nov. 1.	860	660	600	—	280	520	180	100	200	32
S.-Sz.-György	oct. 29.	900	750	600	500	290	390	250	150	250	28
Szamosújvár	nov. 5.	905	640	560	—	270	590	360	70	400	30
Sz.-Régen	nov. 1.	737	525	550	300	225	600	270	110	240	34
Sz.-Udvarhely	oct. 30.	950	725	700	—	275	650	160	36	200	24
Torda	oct. 27.	885	650	600	350	250	525	200	25	320	36
V.-Hunyad	oct. 3.	1000	850	780	—	200	500	140	80	250	36

Mellékletek

100 darabonként 1 forint 40 kr-ával számíthatnak.

A hirdetés szövegét a t. megrendelők minden külön díj nélkül tetés szerint akárhányszor változtathatják.

Az „Erdélyi gazda“ hirdetési díjszabályzata.

A kívánt tér megnevezése	1 1-3 1-6 1-12 1-18 1-24 1-30 1-36 1-42 1-52										
	széri hirdetésnél										
	forint										
16/16 v. egész oldal	12	33	64	120	170	216	260	290	320	360	
9/16 v. fél „	6	17	32	60	90	110	130	150	160	180	
4/16 v. negyed „	4	9	16	30	45	55	65	75	80	90	
2/16 v. nyolcad oldal	3	5	9	16	24	30	35	40	45	50	
1/16 v. tizenhatod „	2	3	5	9	15	18	20	23	25	27	

Ezenkívül 30 kr. bélyegdíj annyiszor, a hányiszor a hirdetés megjelenik.

Egyletünk t. tagjai

és

lapunk t. előfizetői

25% vagyis egy negyedrészt, engedményben részesülnek, ha hirdetésük beküldésekor tagsági vagy előfizetői minőségükre hivatkoznak.